

1. Energi 21

OED har satt i gang et arbeid for å utarbeide en helhetlig strategi for forskning og teknologiutvikling innenfor energisektoren – Energi 21. Bakgrunnen er et behov både bransjen og myndighetene ser for et mer samordnet og økt engasjement i energinæringen når det gjelder FoU, demonstrasjon og kommersialisering av ny energiteknologi. Strategien skal dekke hele innovasjonsskjeden, fra strategisk energiforskning til introduksjon av ny teknologi i markedet, når det gjelder stasjonær produksjon, transport og bruk av energi. Formålet er økt verdiskaping i energisektoren, og både energiselskaper, leverandørindustrien, forskningsmiljøene og myndighetene skal involveres. Målet er at strategien skal virke fra 1. januar 2008.

2. OG21

Olje og gass i det 21. århundre (OG21) er et godt eksempel på et virkemiddel som har bidratt til å øke innovasjonsevnen i norsk økonomi. OG21 ble etablert på initiativ av Olje- og energidepartementet i 2001 for å møte utfordringene knyttet til en effektiv og forsvarlig petroleumsvirksomhet. Formålet var å samle olje- og gassindustrien om en felles nasjonal teknologistrategi (OG21-strategien). OG21 har greid å få oljeselskap, universitet, forskningsinstitusjoner, leverandørindustrien og myndighetene til å samle seg om en felles nasjonal teknologistrategi for olje og gass. I forbindelse med Det internasjonale energibyråets (IEAs) evaluering av den norske energipolitikken i 2005 ble samarbeidet i OG21 godkjent som unikt i sitt slag i verden.

3. Demo 2000

Demo 2000 er et forskningsprogram som har som mål å bidra til innovasjon gjennom å redusere kostnader og risiko for industrien og kommersialisere ny teknologi gjennom støtte til pilotprosjekt og demonstrasjon. Programmet arbeider med utgangspunkt i den nasjonale teknologistrategien, OG21-strategien.

4. Innføring av E-drift

Innføring av e-drift bidrar til økt innovasjon i petroleumssektoren. E-drift betyr å ta i bruk nye driftsformer for olje- og gassfelt, der informasjons- og kommunikasjonsteknologier utnyttes i (nær) sanntid for å optimalisere operasjonene. Innføring av e-drift gir muligheter for kostnadsreduksjoner, samt at det bidrar til økt verdiskaping og bedre utnyttelse av ressurser.

5. INTSOK

Norge er et relativt lite marked, og internasjonal markedsadgang er avgjørende spesielt for små og mellomstore bedrifter med begrensede vekstmuligheter i hjemmemarkedet. Intsok, og det samspillet Intsok representerer, bidrar til raskere og mer effektiv internasjonalisering av norsk næringsliv, økt kommersialisering av norsk FoU i internasjonale markeder. Ved at norske bedrifter hjelpes til å få adgang til krevende kunder, bidrar Intsok til at norsk industri må forholde seg til nye impulser og krav til arbeidsmetoder, teknologi m.m. Samtidig har Intsok bidratt til økt interesse for samarbeid med norsk næringsliv i Norge. Eksempelvis er det inngått samarbeidsavtaler

mellom norske bedrifter og forskningsinstitusjoner og det indiske oljeselskapet ONGC. Dette illustrerer at internasjonalisering er en toveisprosess hvor

- A) norske bedrifter får internasjonal kunnskap og kompetanse som deles i norske miljøer og som således fremmer innovasjon
- B) utenlandsk ekspertise kan trekkes til Norge.

Mellom aktørene i det nettverket Intsok representerer, utvikles tillitsfulle relasjoner, felles referanser, felles identitet og med det reduserte transaksjonskostnader. Dette forsterkes ved at norsk olje og gassindustri, både leverandørbedrifter og oljeselskaper etterspør varer og tjenester fra andre relaterte næringer slik som maritim sektor, IKT-bransjen og bank/forsikring. Intsoks medlemmer gir derfor verdifulle impulser til teknologiutvikling og innovasjon i *relaterte næringer*.

Intsok er således et virkemiddel i fremme av innovasjon. Intsok er delfinansiert av OED og basert på et felles løft mellom myndigheter og industri. Intsoks medlemsbedrifter omfatter foruten oljeselskaper, leverandørbedrifter også FoU institusjoner samt finansinstitusjoner. Bredden i Intsok kan derfor sammenliknes med et innovasjonssystem der markedsadgang er basert på sammenhengen mellom enkeltbedrifters industrielle konkurransekraft, samarbeid mellom ulike industriaktører og mellom myndigheter og industri. INTSOK samarbeider eksempelvis med Demo 2000 om uttesting av teknologi i utlandet, ref. punkt 3.

6. Enova – forvaltning av Energifondet

Regjeringens visjon er at Norge skal være en miljøvennlig energinasjon, og være ledende innenfor utviklingen av miljøvennlig energi. Satsing på energieffektivisering, fornybar varme og fornybar elektrisitet er sentrale elementer i denne politikken. Regjeringens hovedverktøy er forvaltningen av Energifondet gjennom Enova SF.

Olje- og energidepartementet har satt følgende mål for Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet:

- Mer effektiv bruk av energi
- Økt bruk av andre energibærere enn strøm og olje til oppvarming
- Økt produksjon fra fornybare energikilder
- Introduksjon og utvikling av nye teknologier og løsninger i energimarkedet
- Velfungerende markeder for effektive og miljøvennlige energiløsninger
- Økt kunnskap i samfunnet om mulighetene for å ta i bruk effektive og miljøvennlige energiløsninger

Enova skal være en drivkraft for fremtidsrettede energiløsninger ved å gi støtte til introduksjon og utvikling av ny energiteknologi. For å sikre god koordinering mot andre deler av virkemiddelapparatet, har Enova inngått samarbeidsavtaler med Innovasjon Norge og Norges forskningsråd.

Enova organiserer sitt arbeid gjennom programmer. Innen innovasjon og utvikling av ny teknologi har Enova to programmer, *Introduksjon ny teknologi*, og *Innovative energiløsninger* som er et fellesprogram med Norges forskningsråd og Innovasjon Norge. Enovas aktivitet på området må også ses i sammenheng med utviklingen av strategien for forskning og teknologiutvikling innenfor energisektoren – Energi 21, jf. punkt 1.